

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۱۵ جنوری ۲۰۲۴

یونس نگاه

سرمایه‌گذاری برای آزادی

مشکل اصلی افغانستان دالر نیست که با سرمایه‌گذاری بتوان آن را حل کرد. همین اکنون ماهانه میلیاردها دالر در کشور ته وبالا می‌شود. بوجی‌های پول از افغانستان بیرون و برخی بوجی‌ها از خارج به داخل افغانستان انتقال می‌یابند. با تمام گرسنگی و فقر شرم‌آور در وطن، پولی که در دست افغان‌ها در داخل و خارج از کشور امسال چرخیده بسیار بیشتر از مقداری بوده است که همه ما برای نان، آب، لباس، تعلیم، صحت و دیگر نیازهای اصلی زندگی لازم داریم. گره اصلی کار مردم ما پول و سرمایه نیست، اداره و نظام است. مدارس که هر روز در کشور ساخته می‌شوند، تریاک و مواد مخدری که هر روز در وطن خرید و فروش می‌شود، پول‌های استخباراتی که دایم به جیب ملاها و نامالهای سیاسی می‌ریزد، ارقام بسیار کلان را می‌سازند.

با این‌حال، و باوجود مبالغ بسیاری که در افغانستان یا به ارتباط افغانستان در گردش است، ما چنین حالی داریم. فرض کنیم عزیزی آن ده میلیارد دالر را داشته باشد و واقعاً طی پنج سال آینده سرمایه‌گذاری کند، چه سودی به حال مردم خواهد داشت؟ با این همه خلأهای بزرگ تعلیمی، اداری و سیاسی که در کشور خلق شده آیا آن ده میلیارد دالر اثری خواهد داشت؟ نخیر.

نخست، محیط افغانستان برای سرمایه‌گذاری مناسب نیست. سرمایه‌گذاری میلیاردی حتی اگر با تدبیر و دلسوزی تمام صورت گیرد، در شرایط کنونی مثل درخت‌شانی در دشت بکوا یا ریگستان‌های نیمروز خواهد بود. سرمایه بدون تعلیم و خدمات و تخصص و اداره مدرن کار نمی‌کند.

دوم، اگر به فرض آن نهال‌ها به بار هم بنشینند خار خواهند شد و سایه بر سر ملاهای ضد زن، ضد تعلیم و ضد آزادی خواهند گردید و برای مردم رنج خواهند آفرید. سرمایه‌گذاری که منجر به دوام اداره طالبانی شود، سرمایه‌گذاری برای رنج و گرسنگی و جهالت خواهد بود.

آبادی وطن را کدام آدم نورمال دوست ندارد؟ تماشای تعمیر سرک و پلچک و فابریکه در وطن از هیجان‌آورترین تجربه‌های آدم‌های جنگ‌دیده و بی‌وطن است. اما سرمایه‌ای که بردگی ملت ما را عمیق‌تر سازد، پلچکی که دسترسی مستبدان را به گوشه‌های مختلف وطن تسهیل کند و زنجیرها را بر زندگی مردم تنگ‌تر نماید، چه کنیم؟ اگر عزیزی یا هر پول‌دار دیگری وطن و مردم را مثلاً دوست داشته و بخواهد از سرمایه‌اش برای آبادی کشور بهره بگیرد، باید آن را برای کوتاه کردن مسیر آزادی مردم ما به‌سوی تعلیم و کار و دموکراسی به کار ببرد. امروز مهم‌ترین سرمایه‌گذاری برای افغانستان تلاش برای گسستن زنجیرهای طالبانی است. مردمی چنین به‌بندکشیده‌شده را اگر حتی ماهانه ده میلیارد دالر مفت برای‌شان توزیع کنید، باز هم از رنج‌شان کاسته نخواهد شد.